

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > —
Negyedévre . 5 > —
Egy hóra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
Hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kéziratot

vissza nem adunk.

A bécsi ünnepek.

Pécs, 1901. április 17.

A német császári korona ifju örökösét nagy ünneppel fogadta és vendégeli a bécsi udvar. A bécsi nép hidegen, tartózkodóan viselkedett, a mi annál értetlenebb, mert hiszen Bécsben tulnyomó a groszdeutsch áramlat és több nagynémet egyesület látogatott el Németországból Bécsbe, hogy ott tanui legyenek trónörökösük ünnepeltetésének.

Persze a látogatásról azt híresztelték előre Bécsben, hogy az nem politikai, hanem barátságos, családi természetű lesz: a keresztfiu viszonozza keresztatyjának látogatását, melylyel őt nagykorúsítása alkalmával megtisztelte. De hát a németországi sajtó másként fogja föl a dolgot s a német trónörökös bécsi látogatását bizonyosságul hozza fel arra nézve, hogy milyen erős a két birodalom szövetsége, milyen harmoniában van a két birodalomban a dinasztiai és politikai viszony s azért „a két közép európai császárság” szövetségével, a melyhez az olasz királyság csatlakozott, mindenkinek számolnia kell.

Nos, az udvar megtette kötelességét; rendkívüli szívélyességgel fogadta és fényesen ünnepli vendégét. A két dinasztia közti benső barátság tehát eléggé dokumentálva van; de hol marad a két birodalom népeinek manifesztációja a szövetség

ség mellett, a mi a német nép részéről oly fényesen nyilatkozott meg uralkodónk berlini látogatása alkalmával?

A német trón ifju örököse erről nem vihet hirt atyjának, mert a bécsi nép tüntető rokonszenve nem nyilatkozott meg előtte. A hatalmas német uralkodó bizonyára csudálkozni fog ezen, mert hisz neki volt része a nép tüntető rokonszenvének, áradzó lelkesülésének megnyilatkozásában, mikor ebben a birodalomban járt. Persze ez nem Bécsben, hanem Budapesten történt.

Hja, hatalmas császár, az más! A dunaparti császárváros, a büszke „Reichs- und Residenz-Stadt” megszokta, hogy uralkodók járjanak falai közé, mert hisz ott van otthona a birodalom uralkodójának is. Ott tehát egy-egy uralkodói látogatás legfőbb látványosság számba megy, az udvar által a fogadtatás és vendéglátás körül kifejtett pompa révén. A magyar Kronland fővárosánál azonban már az is ünnepet jelent, ha saját uralkodója szerencsétlen néha-néha látogatásával s rövid időre lehozhatja bécsi otthonának udvari személyzetét és felszerelését; hát még milyen világraszóló eseményt jelentett erre a fővárosra az, hogy az ő falai között fogadta vendégül uralkodója az ő hatalmas szövetségését. Bécs az ilyen dolgot egészen természetesnek tartja, tehát nem is lelkesedik megtörténtén; Budapest azonban kü-

lönös kegy, jelentőségének jóleső elismerése gyanánt fogta föl, hogy az uralkodók találkozási helyéül érdemesítették a ezt hállalta meg annak lakossága, mikor olyan lelkesen ünnepelte a vendég uralkodót.

Ennek azonban bécsi fölfogás szerint nem szabad gyakran ismétlődnie, mert akkor a külföld uralkodói és népei bele találnának szokni abba a fölfogásba, hogy van itt a Duna mentén egy ország, mely nem tartománya az osztrák császárságnak, hanem ezzel egyenrangú államot alkot s ugy történelmi fejlődése és egysége, mint páratlan dinasztikus hűsége által olyan hatalmas tényezője az államszövetségnek, hogy annak törvényes jogaival, nemzeti aspirációival számot kell vetni a nemzetközi viszonyok alakulásában is.

Ez azonban halomra döntené a bécsi udvari körök minden számítását, melynek végcélját az képezi, hogy a külföld itt csak egy állami léttel bíró összbirodalmat ismerjen, a milyen Nagybritánia a maga külön történelmi multjával bíró Angliájával, Skóciájával és Irlandjával. Ezt a célt szolgálja az egységes diplomácia és hadsereg, a melyek csak házihasználatra neveztetnek közöseknek, hogy pénzt és ember anyagot préselhessenek tőlünk, de belső szervezetükben, nyelvükben és fölfogásukban tisztán osztrák összbirodalmiak.

Igy ismeri az osztrák birodalmat a külföld s így nem ismer minket, Magyar-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A talmi asszony.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irtá: Herkal Elemér.

Az „Eseregy éjszaka” bűvös álomképéhez hasonló *Sevilla*, *Caridad* kolostorabeli archivárium megsárgult foliánsai között, állítólag ott őrzik *Don Juan* naplóját is. S mi lehet tartalma e rejtélyes könyvnek? Megfelel erre kétséget kizárólag az ezerhárom asszony véres legendája hősnének személye. Mi lehetne más e lapok tartalma mint pszichológiai analysise a Nőnek, megfigyelései egy oly embernek, kinek módjában volt a Teremtés örök rejtélyének ezerhárom példányát karjaiba zárhatni.

S ugyane témának nemcsak *Don Juan*, hanem komoly tudósok is szenteltek egy-egy művet, vagy legalább is műveik néhány oldalát, mert míg Lombroso *la donna delinquente* címmel külön művet irt az Asszonyról, addig Lavater is nem egy oldalán műveinek emlézik meg e tanulmányról, mert hiszen a Nő . . .

. . . Azaz pardon! Nem jól kezdtem . . .

Hölgyeim és Uraim!

Nem volt céloom önöket hirneves írók ismert műveinek citálásával untatni . . . Alljának meg kérem velem néhány pillanatig az élet szinpadán nyüzsgő tömegben, nézzenek

körül s válogassák ki e tömkelegből a Nőt. Meg van? Nos tehát akkor folytathatjuk.

Most, hogy Önök pszichológiai bonckésük alá kiválasztották maguknak a tetszés szerinti cadavert, ne késsünk egy pillanatig sem és kezdjük meg az analizist. De kitartás még egy pillanatig. Ne csillogjon még bonckésük ezüst fényü acélja, állapodjunk meg e boncolás theoriájában, mert könnyen annak a veszélynek tesszük ki magunkat, hogy fáradságos művünk végén arra a keserű tapasztalatra jutunk, hogy hiszen mi ujat sem találtunk, már meglevő s közismert *tipust* fogtunk bonckés alá!

Tehát *»tipus«* ról van szó. Ezekből Önök már bizonyosan ismerik a *»jukker asszony«*-t, a *»demi monde«*-ot, a legujabb kor *»secessió»* *dámá»*-ját, a *»századvégi hölgy«*-et, de aligha ismeretes még Önök előtt a *»talmi asszony«*.

No ne méltóztassanak maguknak valami csodabogarat képzelni e női típus bizarr elnevezése alatt, mert lényének erényei és hibái benne vannak a nevében. Talmi ez a típus tetőtől talpig, mint annak a tündöklően fénylő gyémánt gyűrűnkérce, szóval olyan sajtóságot rézarany.

A *»talmi asszony«* nak megvan a maga finom, nőies érzéke, megvan a heve-en dobogó szíve, érző s minden szép s jó iránt fogékony lelke, de befolyásolva valami csodálatosan kárhóztos modernizáló szellemtől, az asszonyoknak, azaz a Nőnek veszesületett refinement-jában rejltó tettető képességével meg-

tagadja saját *»én«*-jének jótulajdonságait. Megveti — látszólag (mint ahogy mindent látszólag tesz) a szerelmet, gonyolódik azok felett, kik elég naivak a *»talmi asszony«* előtt érzelmeikről beszélni, szinte kérédik erkölcsi nézeteinek ama szédületes magasságával, hol tán éppen e magasság miatt márványfagy minden. Egyebekben pedig hiába beszélünk a talmi asszonynak a lelki élet gyönyöreiről, ő élvezetet talál abban, hogy porba sújtsa egyetlen szavával a legszebb szólamokat, hogy materialistának tartsa mindenki, oly annyira materialistának óhajt látszani, hogy még az alkotó Természet parancsa folytán lengedező lanyha zephirtől is azt kéri tán: *»mi a célod?»*

Pedig hát csak ismerni kell ezt a tipust. Uj még, egészen új, mint korunk számtalan egyéb torzszülötte, mely nem tehet róla, hogy lényét az ósdias nevelés és a modern szellem vadházassága korcsnak szülte. Egyetlen előnye a *»talmi asszony«*-nak, — ama büne mellett, hogy a pszichológiai analysisben járatlan embereket a kétségbeesésig megdöbentti hazug fényével — hogy vannak pillanatai, midőn tettető képessége meglikad, midőn elragadó naivitással azzá válik, a minek tényleg születt, midőn leveti hazug fényét, mint ahogy megfeketedik a választóvíz csepjétől, próbakövön a — talmi.

Hölgyeim és Uraim!

Most, hogy tustünk a theoretikai részen, kezdjük meg a pszichológiai boncolást. Rántsák le kérem a leplet az előttünk fekvő cadaverről.

országot, mint önálló államot s még Németország, a mi szövetségünk sem, dacára annak, hogy uralkodója ezt a mivoltunkat felismerni látszott budavári pohárköszöntőjében. Nos erről az ő népe és kormánya aligha vett tudomást, vagy sietett hamarosan elfeledni, mert különben a német kormány félhivatalos közlönye, e „Vossische Zeitung“ nem írta volna, hogy „a trónörökös az osztrák-magyar monarchia fővárosába, Bécsbe utazott“ és a berlini „Post“ nem emlegetné, hogy „idestova huszonöt esztendeje áll fönn a német-osztrák békeszövetség és a két közép-európai császárság uralkodói gyakran nyújtanak egymásnak baráti kezét.“

Hát mit is keresne a német császári trón örököse nálunk, mikor az osztrák-magyar monarchia fővárosa Bécs. Azt csak nem lehet tőle kívánni, hogy sorra látogassa Budapestet, Prágát, Lemberget s az egységes birodalom többi tartományi fővárosait is. A német-osztrák szövetség megerősítésére teljesen elegendő, ha a két közép-európai császárság képviselői nyújtanak egymásnak kezét, nem szükséges ahhoz még külön a magyar királyságot is emlegetni, hisz ez csak haszontalan sallang lenne, mert a német-osztrák szövetségben külön felemlítés nélkül is éppen úgy benne foglaltatik Magyarország, mint Posen.

Kár is az ilyen miatt közjogi sérelemlről panaszkodni, mert nem az a mi séremlünk, hogy a külföld nem akar tudomást venni a mi nyakatekert fikciókkal főtartott állami különállásunkról s úgy beszél a birodalomról, a mint az tényleg jelentkezik a nemzetek társaságában; — hanem az, hogy tényleg gyáván elalkudtuk állami önállóságunkat, mikor lemondunk a papirosan önálló hazudott államunk képviselőinek és véderejének önállóságáról.

Ne is tekintsen hát tul a jövőd

német uralkodó a bécsi Burg falain, a mint ott határoznak a „birodalomról“, az a sorsa a magyar Kronlandnak is, bármennyire képzelet is magát „magyar állam“-nak.

* **Harc a Zsolnay-szoborpályázat körül.** A mai budapesti lapok kivétel nélkül közölnek hírt a Zsolnay-szoborpályázat eredményéről, melyben a szobrászok sérelmét látják. Az ügyre vonatkozólag itt adjuk a „Budapesti Napló“ közleményét, mely a „Legfurcsább zsüridöntés“ címmel a következőket írja:

„Megszoktuk már, hogy egyetlenegy művészeti pályázatunk sem folyik le simán: egy kis botrány, vagy egy kis sérelem mindig ráveti árnyékát az ideális művészi mérkőzésre. Ez mélyen sajnálatos s talán nem is fog előbb megszűnni, míg valami pályázati pragmatika nem lép életbe az állami vagy közpénzen beszerzendő műalkotások pályázati szabályaira nézve. A legfrissebb eset a pécsi Zsolnay-szobor pályázatán történt meg. Nagyon érdekes az egész pályázat története és jellemzi a magyarországi művészeti pályázatokat általában.

Pécsett szobrot akartak emelni a nagy Zsolnaynak, a pécsi világhírű fazekasmesternek, a ki jelentékeny alakja a mi műtörténetünknek. Szép, hazafias, sőt költői gondolat, a mely az egész országban lelkesedést keltett.

A szobor költségét gyűjtés útján szerezték be. Eleinte az volt a szoborbizottság szándéka, hogy egy fiatal, pécsi illetőségű fővárosi szobrászzal, Zsolnay személyes ösmerésével: Horvai-val készítetteti el a szobrot. A művész el is készítette a szobormintát, a melyet az illusztrált lapok révén ösmer a közönség. — Mikor ennek híre kelt, a szoborbizottság levelet kapott egy fővárosi szobrásztól, aki ajánlkozott, hogy a Zsolnay-szobrot ingyen készíti el, csak térítsék meg neki az önköltséget. (A potya-szobrászat ugyilátszik divatba jut.) A bizottság a dilemmában arra határozta magát, hogy pályázatot hirdet a Zsolnay-szoborra. A pályázati feltételeket több lapban publikálták. E feltételek egyik fontos pontja az volt, hogy a zsürizés munkájában *szakértő művészek* is résztvesznek. Ez utóbbi pontban bizakodva sok magyar szobrász résztvett a pályázaton. Midőn azonban a döntés napja elérkezett, a

szakértő szobrászművészek egyike sem jelent meg s így a pályázat sorsa felett egy laikusokból álló zsüri döntött. — szakértők megkérdezése és hozzászólása nélkül. — A zsüri döntése tehát — *merőn más körülmények közt folyt le, mint az a pályázati feltételekben ígérve volt.* Képzelték, mint álméltoktak a magyar szobrászok, a midőn e maga nemében páratlan zsüridöntés tudomásukra jutott. A Magyar Képművészek Egyesülete, a mely az ily ügyekben egyetlen illetékes országos fórum, összehívta a szobrászati szakosztályt s elhatározta, hogy *e sérelmes döntés ügyében átiratot intéz a szobor-bizottság elnökéhez, hogy a pályázati feltételek szellemének megfelelő határozatot hozson.* A szobrászok erősen el vannak tőkelve, hogy a famózus zsüri határozatát *minden rendelkezésükre álló eszközzel megdöntsék,* ha a sérelem illetékes helyen jogorvoslást nem talál.

Szomorú dolog, hogy ilyesmi megeshetik Magyarországon, még szomorubb, hogy éppen a nagy Zsolnay szobrához fűződik ez a sérelem. A csonka zsüri akkor járt volna el helyesen, ha elhalasztja a döntést oly időre, a midőn a szakértő zsüritagok is megjelennek. — Így is felette óhajtandó, hogy maga a pécsi zsüri, a mely a döntést hozta, *est a határozatát visszavonja és új zsürizést tart.* A legegységesebb követeli ezt. A pályázó művészek ugyanis jelentékeny áldozattal és kockázattal vettek részt a pályázaton, bizva abban, hogy a zsüri a pályázati feltételekben meghatározott körülmények közt dönt. Most pedig arra kell ébredniök, hogy más bírák ítélkeztek munkáik felett, mint a kiket nekik ígértek. Pécs intelligens közönsége, a mely a Zsolnay-szoborra szánt pénzt előteremtette, megköveteli, hogy *ez a pályázat rendes lefolyású, szabályszerű legyen s hosszárto emberek asszisztenciája mellett döljön el.*

Legérdekesebb a dologban az, hogy „Pécs intelligens közönségének“ Budapestről akarják suggerálni, hogy mit követel a szoborbizottságtól: mert annyi tény, hogy mi itt a helyszínen éppenséggel nem tapasztaltuk az intelligens közönségnek azt az elégtelenségét a zsüri ítélkezése fölött, a melyet a fővárosi sajtó hangoztat s ha itt valami megütközést szült, az bizonyára csak az volt, hogy a meghívott szobrász-szakértők nem tartották érdemesnek

Tehát... De nini! Hiszen ez Bánhidy Adél grófné! Nos, szerencsés kézzel fogtuk e műveletünkhöz, valami csodálatos érzékkel önképpen ama nőt választották ki az élet színpadának nyüzsgő tömegéből, melyről az előbb voltam bátor néhány ismertető szót szólni, megtaláltuk egyetlen fogásra a „talmi asszony“-t.

Nos jól van. Kisérjük figyelemmel néhány percig ezt a tipust.

Bánhidy Adél grófnő termeibe, jobban mondva budoirjába vezetem önöket. Nézzenek kérem körül. Nem találnak itt semmi rendkívülit s mégis elég érdekes ez a kis budoir, melynek halvány rózsaszínű falairól kissé puffók képű amorették kandikálnak alá, míg a nehéz függönyökön át szinte csak erőszakosan tud befurakodni a kora tavaszi napsugár.

Minden oly lány, oly kábitó illatot lehelően édes, hogy szinte azt hisszük az aetherikus felhőkben felénk hullámozó ibolyaillatában, hogy meghódolt e szép asszony előtt maga a természet is és hódolata tributumaként e parányi lábak elé hintette a tavasz első hirnőkeit.

A szép asszony, kinek párdúc termetén igézően bájos pongyola fantasztikus redőkben ömlik végig, jéghideg tekintettel néz a budoirja hintaszékében álmodozó fiatal írora és szinte megvető, fagyos tekintettel teszi le eléje a kezében tartott piroskötésű könyvet.

— Lássá — mondja ironikusan — ilyen émelegősen érzélgős emberek maguk mindannyian, a modern irodalom fiatal titánjai,

kik azt hiszik, hogy tökéletesen elég, ha a szerelmi frázisok egész zuhatagát öntik a szegény olvasóra s aztán nemcsak azt hiszik, hogy szépet alkottak, hanem Amor isten birodalmában uralkodva, tán még személyes érdeket is szem előtt tartanak s kifejtett nézeteikkel hódítani akarnak. Mondhatom, szánalomraméltó módon neveltségesek!

A szép asszony éles, gunyos kacaja valami fantasztikusan pokoli koncertben olvadt egybe a kékes lánggal égő szamovár barátságosan duruzsoló hangjával, mely Ivánt, az álmodozó fiatal írót erőszakosan rázta fel lelki kalandozásából.

Radievits Iván érdekesen sápadt arca lanya, bánatos mosolyra huzódott össze, a mint gondolkozó szeméit bámulattal függesztette a grófnőre.

— Pedig ha tudná méltóságos asszonyom — mondta halkan — hogy hányszor ragadjuk ki az élet tengeréből novelláink alakjait, hányszor dobjuk oda olvasóink százai elé saját énünket a hős alakjában, tán nem ítélne fölöttünk ily megvetően.

— Lássá hogy igazam van! — diadal-maskodott a grófnő. Maga most kedves Iván éppen azon az uton halad, hogy el akarja velem hitetni, miszerint az életben is az ideális szerelemlről ugyanazokat a nézeteket vallja, melyet novelláiban jónak lát — a maguk nyelvén szólva — nekünk „beadni“;

— Kétségtelenül!

— Nos hát — kacagott a grófnő — akkor engedje meg, hogy legnagyobb hálámat

fejezzem ki magának azért, hogy legutóbbi elbeszélésének hősnőjéül engem választott.

— Tehát észrevette?

A grófnő szinte megvetőleg tekintett végig a fiatal írón.

— Lehetetlen volt nem észrevennem, azonban kijelenthetem, hogy egyetlen szavát sem hittem el. — Ne higgye, hogy ama naiv asszonyok közé tartozom, kinek fejét néhány nyomtatásban megjelent szép szólammal el lehet csavarni. — Jól tudom, hogy magának thémára volt szüksége s jobb hiányában engem választott hősnőjéül, de azt már ne kívánja, hogy elhiggyem, hogy „szinte bűnös márvány hidegségem a mindent gyógyító sirba kergette“ magát. Bizony kedves író uraim, így könnyű volna a maguk „hódítása.“

A grófnő elhallgatott s szeméi egy pillanatra elveszítették hideg fényüket, fűrkészve, szinte várakozásteljesen tekintett az előtte ülő fiatalemberre, kit szinte lehangolt a szép fiatal asszony borzalmas higgadsága, de a felé lövellő őszinte, ostorcsapásszerű tekintetből reményt merített.

— Higgye még méltóságos asszonyom — mondta halálos komolysággal — hogy abban a novellában lelkemet öntöttem ki az emberek, de elsősorban Kegyed előtt. Kérem hallgasson meg s aztán ítéljen fölöttem. Találhattam-e én, a szerény toll munkása más módot, mint azt, a melyet választottam — arra, hogy ama érzelmeket, melyet bájos lényem bennem keltett, Kegyednek eláruljam. Igen. Az a novella, melyet ön fantáziám szü-

a megjelenést. De, hogy ez a körülmény a zsűri eljárását törvénytelené tenné, azt Pécssett senki sem hiszi, mert akkor a szobrász urak akár örökre megakaszthatnák a döntést azzal, hogy a szobor bizottság instanciázását a közreműködés iránt következetesen visszautasítják.

Hírek.

Pécs, 1901. április 17.

A varázs-bot.

(Mese.)

Irtá: Albert bácsi.

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol; tul a Dunán, tul a Tiszán, még a nagy üveghegyen is tul, lakott egyszer egy szegény özvegy asszony, annak volt három fia.

A legidősebbiknek Misi volt a neve, a középsőnek Matyi, a legkisebbiknek Muki.

Egyszer azt mondta Misi édes anyjának:

— Édes anyám, ma-holnap kamasz korba jutok, legnagyobbik is vagyok testvéreim között, hát ugy illik, hogy most már magam keressem meg kenyeremet.

— Igazad van, — felelte az édes anyja, — ha te elmegy, még két kenyérpazarló marad, pedig, ha Isten nem fordít a dolgunkon, nem tudom, ezeknek is hol szerzek kenyeret, mert édes apátok biz nem hagyott mást rátok, csak árvaságot, nekem meg az öregség keserű kenyeréhez benneteket.

Misi másnap nyakába akasztotta az üres tarisznyát s elindult.

Ment, ment, mendegélt, hét nap, hét éjjel mindig ment, végre elért egy patakhoz.

Hogy egy kevéssé lepihent, mert hej, sokszor nehezebb ám az üres tarisznya, mint a teli, tenger sok apró népség közeledett feléje.

Csak a mint közelebb értek, látta Misi, micsoda nyüzsgő népség ez. Egy egész regiment liliputi volt.

Elöl a vezér lovagolt, míg a sereg szép sorjába mögötte lépkedett. Nem voltak nagyobbak a liliputik egy-egy pólyás babánál, de azért oly büszkén feszelegtek, mintha legalább is gyolcsos tót lett volna az apjuk.

A patak partján megállt a liliputi sereg, mert azon a három arasznyi vizen biz sehogy sem tudtak által lábolni.

Már azon tanakodtak, hogy hidat vernek rajta, a mikor a liliputi vezér észrevette Misit.

lőttének tart s melyet jónak tartott kigunyolni, nem egyéb, mint keserűségében túlradó szívem őszinte tolmácsa.

— S mi célja ezzel?

— Hát van az ideális szerelemnek célja?

A grófné ismét előbbi gunyoros modorához fordult.

— Ideális szerelem? Nos jó. Mondjuk, hogy van olyan is, de magam sokkal inkább materialista vagyok, semhogy ez érzélem önzetlen voltában ne kételkedjem, Tehát a cél?

— Ha méltóságod tényleg ragaszkodik e kitételhez, ugy hát célja szerelmemnek az, hogy viszont szeressenek.

— S aztán?

— Tovább nincs mit mondanom!

— S azt hiszi, hogy létezik a földön olyan férfi, kinek én azt mondom, hogy szeretem! Az én erkölcsi nézeteim nem állanak oly alacsony nívón.

A fiatal író mosolyogva tekintett maga elé, mint a ki nem igen bizik azok valódiságában, a mit hallott, de érdekelte ennek a szenvedélyes lelkű s mégis márvány külsejű lénynek a lelki világa s azért folytatta az ostromot:

— S kegyed azt hiszi méltóságos asszonyom — mondta fájdalmasan — hogy elégendő nekem emésztő szerelmem elpusztítására egyetlen hideg szava, vagy erkölcsi szédítő magassága? Oh nem! Kegyednek joga

A vezér sarkantyuba kapta lovát s Misi elé nyargalt, mialatt a sereg kamilla bokrok árnyékába pihent le.

— Hatalmas óriás, — szölt a liliputi vezér Misihez, — segíts bennünket által ezen a hatalmas folyón s ugy meghálálunk érte, hogy még haláloz napján is megemlegetsz bennünket.

Misi megsajnálta a liliputikat és sorba átemelgette az egész sereget. A mikor már mind tul voltak a patakon. Misi nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze a vezért, hova iparkodik seregével.

— A szomszéd király elrabolta hugomat — felelte a liliputi vezér, — s most sereggel indulok kiszabadítására.

— Na, hát csak csatázzatok, — hagyta rá Misi, — de aztán meg ne bánjátok ám.

— Ha mind egy szálíg ott veszünk is el a csatátéren, — szölt a liliputiak vezére nagy bátran, — de a hugomat még sem hagyom. De most hatalmas óriás, fogd ezt a tányért a miért átsegítettél a folyón. Ha éhes leszel, csak tedd e tányért az asztalra és mond ezt a kis versikét:

Teljél, teljél tányérkám,
Töltött káposztával,
Izes vese pecsenyével,
Znáimi uborkával,
Arany szerszám, kenderhám,
Teljél bűvös tányérkám.

Misi megköszönte a liliputi vezér ajándékát s hogy szerencsés végzést kívánt a liliputiknak, hazafelé tartott.

Ment, ment, mendegélt, egyszer csak elért egy csárdához. Misi nem soká gondolkodott, hanem betért, mert bizony a nap már jócskán elbujt ám a hegyek mögé s helyette az ég sarlós baktete világított.

Misi a csárdában elővette a bűvös tányért s hogy az asztalra tette, elmondta a varázs-verset:

Teljél, teljél tányérkám,
Töltött káposztával,
Izes vese pecsenyével,
Znáimi ugorkával,
Arany szerszám, kenderhám,
Teljél bűvös tányérkám.

A bűvös tányér abban a pillanatban megtelt a kívánt ételekkel.

A csárdás nem tudott hova lenni bámulatában, hogy ezt a csoda dolgot látta és feltette magában, török szakad, de megszerzi ezt a csoda-tányért.

van engem kikacagni, meg nem hallgatni, de el nem tilthatja azt, hogy szeressem utolsó leheltemig. S ha végzetem lesz e viszonzatlan szerelem, ha belebukom az egyenlőtlen küzdelembe, ugy Kegyed tetsem végzetemért felelőssé, az ön lelkiismeretét terheli egy emberélet, annak a képzelte erkölcsi magaslathoz a rovására, mely nem engedi meg önnek, hogy lelke érzelmeit elárulja . . .

Hölgyeim és Uraim!

Menjünk kérem ennek a budoirnak fullasztó légköréből . . . Hiszen jól tudjuk, mi következik ezután. A fiatal író térdre roskad a szép asszony előtt, átkulcsolja szinte imára a grófnő hófehér kezét s aztán a benne tomboló vihar hatásától remegő hangon kérdi:

— Adél szeret?!

A szép asszony szeméből továtúnik a márványhideg tekintet, tért enged annak a tettetés nélküli, őszinte kifejezésnek, mely becsületos tükörképe érzelmeinek s valami igazán nőies, hamisítatlan hangon leheli:

— Nagyon! . . .

Terítsék rá kérem a szemfedőt arra a cadaverre, tisztítsák le a pszichológiai bonckés ezüsthéjű acélját, nincs előttünk többé rejtelem, bevégeztük munkánkat, a réz, a becsületes fém, megfeketedett a választóvíz egyetlen cseppjétől — a próbakövön!

Alig várta, hogy Misi lefeküdjék. Előkerített a varázs-tányérhoz egy teljesen hasonlót s a mikor Misi már mélyen aludt, észrevétlenül kicserélte.

Másnap reggel, hogy felcihelődött Misi, jóegészséget kívánt a csárdásnak s hazafelé ballagott.

A szegény özvegy asszony meg két fia nagyon megörültek Misi jöttének, kinek első dolga volt, elmondani, hol járt, mint járt s micsoda csoda-tányért hozott.

Matyi is, Muki is kíváncsiak voltak a varázs-tányérra, Misi hát letette az asztalra s rákezdt a varázs-mondásra:

Teljél, teljél tányérkám,
Töltött káposztával,
Izes vesepecsenyével,
Znáimi ugorkával,
Arany szerszám, kenderhám,
Teljél bűvös tányérkám.

Elmondta Misi a varázs-verset kétszer, háromszor, de bizony az nem telt meg semmivel. Misi nem tudta mire magyarázni a dolgot és nagyon elrestelte fölülését.

Másnap Matyi akasztotta nyakába a tarisznyát. Édes anyja neki is azt mondta:

— Jól van fiam, ha már a bátyád ingyen szolgált, próbálj te szerencsét. Mert ha Isten nem fordít a dolgunkon, bizony nem tudom, hol szerzek testvéreidnek kenyeret, mert édes apátok biz nem hagyott mást rátok, csak árvaságot, nekem meg az öregség keserű kenyeréhez benneteket.

Ment, ment, mendegélt Matyi, hét éjjel, hét nap mindig ment, végre elért egy patakhoz.

Hogy egy kevéssé lepihent, mert hej, sokszor nehezebb ám az üres tanyiszra, mint a teli, tenger sok apró népség közeledett feléje.

Csak a hogy közelebb értek, látta Matyi micsoda nyüzsgő népség ez. Egy egész regiment liliputi volt.

Elöl a vezér lovagolt, mellette üveghintóban egy gyönyörűséges kender haju leány, míg a sereg szép sorjába magában lépkedett. Nem voltak nagyobbak a liliputik egy-egy pólyás babánál, de azért olyan büszkén feszelegtek, mintha legalább is gyolcsos tót lett volna az apjuk.

A patak partján megállt a liliputi sereg, mert azon a három arasznyi vizen biz sehogy sem tudtak által lábolni.

Már azon tanakodtak, hogy hidat vernek rajta, a mikor a liliputi vezér észrevette Matyit.

A vezér sarkantyuba kapta lovát s míg az aranyos üveg hintót meg seregét a kamilla bokrok alatt hagyta, maga Matyi elé nyargalt.

— Hatalmas óriás, — szölt a liliputi vezér Matyihoz, — segíts bennünket által ezen a nagy folyón, s ugy meghálálunk érte, hogy még haláloz napján is megemlegetsz bennünket.

Matyi megsajnálta a liliputikat s sorjába átemelgette az egész sereget. Amikor már mind tul volt a patakon, Matyi azt kérdezte a vezértől.

— Hova indultok ennyien?

— Hazafelé tartunk, hatalmas óriás, felelte a liliputi vezér, — a szomszéd király elrabolta volt a hugomat, de megsegített a jó Isten s most vissza térek vele hazánkba. És most köszönöm népem nevében, hogy átemeltél a folyón. Fogd ezt csutorát, ha szomjas leszel, csak fogd kezembe s mondd ezt a varázs verset:

Teljél, teljél csutorám,
Tiszta forrás vízzel,
Édes tehén tejjel,
Szent-miklósi, bálicsi
Arany szőlő lével,
Cifra szerszám, kender hám,
Teljél bűvös csutorám.

Matyi megköszönte a liliputi vezér ajándékát, azzal haza felé tartott.

Ment, ment, mendegélt, egyszer csak elér egy csárdához s hogy már ráesteledett, betért.

Vacsora után megsomjazott Matyi, elővette hát a bűvös csutorát s elmondta a varázs verset:

Teljél, teljél csutorám,
Tiszta forrás vízzel,
Édes tehén tejjel,
Szent-miklósi, bálicsi
Arany szőlő lével.
Cifra szerszám, kender hám,
Teljél bűvös csutorám.

A bűvös csutora abban a szempillantásban megtellett a kívánt italokkal.

A csárdás nem tudott hova lenni bámulatában, hogy ezt a csoda dolgot látta, s föltette magában, török-szakad, de megszerzi a csoda csutorát.

Alig várt, hogy lefeküdjék. Előkerített a varázs csutorához egy teljesen hasonlót s amikor Matyi már mélyen aludt, észrevétlen kicserélte.

Másnap, hogy felcibélődött Matyi, jó egészséget kívánt a csárdásnak s haza ballagott.

A szegény özvegy asszony, meg a két fia nagyon megörültek Matyi jöttének, kinek első dolga volt elmondani, hol járt mint járt, s micsoda csoda csutorát hozott.

Misi is, Muki is kíváncsiak voltak a varázs csutorára. Matyi hát kézbe vette, s rákezdett a varázs mondásra:

Teljél, teljél csutorám,
Tiszta forrás vízzel,
Édes tehén tejjel,
Szent-miklósi, bálicsi
Arany szőlő lével.
Cifra szerszám kender hám,
Teljél bűvös csutorám.

Elmondta Matyi a varázsverset kétszer, elmondta háromszor, de bizony a csutora üresen maradt. Matyi nem tudta mire magyarázni a dolgot, és nagyon elrestelte fölülését.

Másnap Muki vette a tarisznyáját.

— El megyek én, — szolt édes anyjához, — talán több szerencsével járok, mint a bátyám.

— Jól van, fiam, — felelt az édes anya — bizony már nem tudom, hol szerzek kenyeret, ha Isten nem fordít a dolgunkon, mert édes apátok biz nem hagyott mást rátok, csak árvaságot, nekem meg az özvegyesség keserű kenyeréhez benneteket.

Ment, ment, mendegélt Muki, hét nap, hét éjjel mindig ment, végre elért a liliputik országába. Ott menten felkereste a vezért és így szolt hozzá:

Hallod-e te liliputi, az egyik bátyámnak adtál egy varázs tányért, a másik bátyámnak egy varázs csutorát, de biz nem érnek cakumpak egy polturát sem, mellettük akár éhen, szomjan veszhet az ember.

Nagyot nézett erre a liliputi vezér és azt mondta:

— A te bátyáidat valami hamis ember bizonynyal becsapta. Hanem fogd ezt a botot, s ha elmondod ezt a varázs verset, hát akit ér, de csak hamis embert, azt úgy eldöngeti, mint a kétfenekű dobót. De így mondó ám la:

Munkára fel botocskám,
Üss emide, üss amoda,
Csak üssed, vágd balra jobbra,
Amig elő nem kerül,
Varázs tányér csutora.
Cifra szerszám, kender, hám,
Munkára fel botocskám.

Muki megköszönte a liliputi vezér ajánlékát s azzal haza felé ballagott. Ment, ment, mendegélt, egyszer csak elért egy csárdához, s hogy már ráesteledett, betért.

— Van-e valami harapni való? — kérdezte Muki a csárdást.

— De van ám, — felelt a csárdás, s ezzel előhozta a varázs tányért és elmondta a varázs verset.

Teljél, teljél tányérkám,
Töltött káposztával,
Izes vesepecsenyével,
Znáimi ugorkával.
Arany szerszám, kender hám,
Teljél, teljél tányérkám.

Muki jó ízűen evett a varázs tányérból, aztán így szolt a csárdáshoz:

— Hát valami jóféle itala van-e?

De van ám, — felelte csárdás, s ezzel előhozta a varázs csutorát és elmondta a varázs verset:

Teljél, teljél csutorám,
Tiszta forrás vízzel,
Édes tehén tejjel,
Szent-miklósi, bálicsi
Arany szőlő lével.
Cifra szerszám, kender hám,
Teljél bűvös csutorám.

Muki erre hirtelen előkapta a botot s azt mondta:

Munkára fel botocskám,
Üss emide, üss amoda,
Csak üssed, vágd balra, jobbra,
Amig elő nem kerül,
Varázs tányér, csutora.
Cifra szerszám, kender hám,
Munkára fel botocskám.

A varázs bot elkezdett a csárdás hátán táncolni, addig, addig táncolt, míg csak a hamis csárdás vissza nem adta Mukiának a varázs tányért, meg a varázs csutorát.

Másnap reggel Muki haza ért. Nő nem volt vége hossza az örömmek, hogy testvérei meglátták a már elveszettnek hitt varázs tányért, meg csutorát. Azóta mindig áldomásoznak, mert hát így szokott már a magyar ember.

Egy ideig dinom, dánom,
Elül, hátul szánom, bánom.

*

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, úgy jövő szerdán ismét mesélek. Tehát a viszontlátásra édes kis olvasóim, pá. Isten legyen velünk!

Naptár 1901. április 18-án.

Naptár: csütörtök, április 18. — Róm. kath.: Apolló. — Prot.: Apolló. — Görög-kel. (ápr. 5.) Klaudiusz. — Zsidó: Niszán 29. — Nap két 4 óra 50 perckor; nyugszik 6 óra 38 perckor. — Hold két 4 óra 17 perckor reggel; nyugszik 6 óra 24 perckor este. Ujhold 10 óra 37 perckor este. Hold van a földközélpén 10 órakor este.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: keleten csapadék és hősiűyedés várható.

— (Zenés mise) Az egyházi zene-egyesület husvét másnapján ritka szép sikert ért el, a mint arról referánkban megemlékeztünk. Ez az ifju, agilis zeneegyesület, mint halljuk, ismét a küzdőterre lép, ismét hódítani készül. A legközelebb, mint értesülünk, áldozó csütörtökön s azután Péter és Pálkor rendez ismét zenés misét. Mind a két alkalomra egy-egy remekét fogják előadni az egyházi zeneirodalomnak, a melyeknek csak úgy, mint az eddigieknek, meg leszzen minden bizonynyal nagy sikerük s ezek mindenesetre egy lépéssel ismét előrébb viszik a zenés misék ügyét városunkban.

— (Munkások figyelmébe.) Nemcsak a kivándorlók száma nagy nálunk, hanem eléggé tekintélyes ama munkások száma is, kik, hogy megélhetést biztosítsanak maguknak, a magyar korona országainak területén kívül keresnek munkát, kapnak is, hanem bizony gyakran nincs ezekben sem köszönet, mint akár az Amerikába való kivándorlásban. Romániában — például — most az erdők értékesítése céljából nagyszámu magyar munkást alkalmazzák — anélkül azonban, hogy jogviszonyaik szabályszerűen kiállított, aláírt és hatóságilag hitelesített szerződéssel előzetesen biztosítva lennének. Gyakran megesik azután, hogy a munka színhelyén egyenetlenségek támadnak s ezt a vállalkozók arra használják fel, hogy a munkásokra kedvezőtlenebb feltételeket erőszakolnak, vagy ha ezt nem is, úgy »Jancsi bankók«-kal, vagy legjobb esetben váltókkal fizetik őket, mi által gyakran a

munkások és többnyire velük levő családjaik a pénzhány folytan éhségnek, nyomornak és betegségnek vannak kitéve, sőt az elégedetlenség munkások erőlyesebb fellépés esetén rendőri beavatkozást provokálva, igen könnyen az ottani hatóságok kezeibe kerülhetnek, anélkül, hogy bár természetszerűen meglevő, de szerződésileg nem biztosított jogaiknak érvényt tudának szerezni. Nem egy jóakaratu figyelmeztetés a sajtóban, nem egy miniszteri rendelet tárgyalta már ezeket a dolgokat, de sajnos hiába, mert a magyar munkás valami fanatikus bizalmatlanságnak lévén a rabja, azt hiszi, hogy az idegen viszonyok feketére való festésével csak elakarják őket riasztani a máshol való munkakereséstől, csak azért árasztják el őket jóakaratu figyelmeztetéssel, hogy olcsó munkabér mellett Magyarország területén használják fel az erejüket s nem akarják a mi munkásaink belátni, hogy bár — készséggel elismerjük — a mi munkásviszonyaink nem a legrózsásabbak, idehaza a munkásnak mégis megvan az az előnye, hogy tisztességes munkájáért legalább biztos bért kap s ha netán nem kapna, úgy rendelkezésre áll a bíróság, mely megszerzi az igazát! S mindezt azon alkalomból mondjuk el, hogy a m. kir. belügyminiszter figyelmeztette a fent leirt romániai viszonyokra, valamennyi törvényhatósághoz rendeletet bocsátott ki, melyben utasítja az illetékes hatóságokat, hogy gondoskodjanak arról, miszerint a Romániában munkát keresők jogviszonyai előzetesen szabályszerű munkásszerződésekkel biztosítottassanak.

— (Halálozások.) Városunknak egyik régi, köztisztvisletben álló polgára hunyt el ma délelőtt Beck Márton személyében, a ki életének nyolcvanegyedik évében szenderült ma jobblétre. Beck Márton típusa volt a régi pécsi polgároknak s halálát özvegye, szül. Jungel Márián kívül, gyermekei Beck Lajos, Gyula és Károly s leánya Beck Etelka Ollinger Karolyné, továbbá unokái: dr. Lauber Rezső ügyvéd, Lauber Viktor és Dezső s Ollinger Béla, valamint széleskörű rokonság gyászolja. Az elhunyt temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Mária-utca 24. számú házból a budai-külvárosi temetőben. Lelkiüdvéért az engesztelőmisét szombaton féltiz órakor tartják a belvárosi plébániatemplomban. — Id. Csolnokosi Cholnoky Imre, ügyvéd és volt 48-as honvéd őrnagy Dunatölváron folyó hó 12-én 81 éves korában elhunyt. Az elhunytat két fia: Dr Cholnoky Sándor dunatölvári ügyvéd és ifj. Cholnoky Imre szatmári kir. közjegyző és három leánya gyászolják. — Cholnoky ő s nemesi családból származott, mely Arpáddal, a honalapítóval jött be s mely az ő si Hunyady családdal rokonságban áll, amennyiben Magyarország hajdani kormányzója, a nagy Hunyady János atyjának özvegyét elvette hitestársul Csolnokosi Jarosláv, kinek ivadékai izenként folytonosan a haza és a közügyért küzdöttek. Id. Cholnoky Imre 1848—49. évben Budapesten a »Hunyadyak és Zrínyiek csapatát« szervezte, majd az akkori belügyminiszteriumban Pesten az országos rendőrségnek főnöke lett. Innen Eszékre küldetett, hol mint honvédszázados, a két izben megkötött feltétlen kapituláció után sikerült neki egy katonailag is kielégítő kapitulációt kötni, amikor aztán az akkori debreceni magyar kormányzósághoz ment, hogy további szolgálatait a hazának felajánlja. Nemsokára itebeli Kiss Ernő magyar tábornok hadsegéde lett s résztvett annak küzdelmeiben, majd önálló zászlóalj detachementtal megbízva, a világosi mezőn rakta le ő is a fegyvert. Később az osztrák rémuralom alatt, a szabadságharcban való tevékeny részvétele miatt kemény és folytonos üldözésnek volt kitéve és hosszas, sanyaru börtönt szenvedett. A hazai jogirodalom terén is kitűnt, amennyiben ő volt az első, aki hazánkban megírta az első »váltótörvényt.« Az érdemes hazafi temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **(Baleset a Majláth-téren.)** Breuer Adolf, baksai lakos lovai ma reggel az Irgalmasok utcáján megbokrosodván, nekirohantak a Majláth-térnek. A gazda nem bírta őket megfékezni s a megvadult állatok a Vadászúrt-kocsma ajtajának vitték a kocsit s az előle a falhoz szorult Kis Jánosné, Erzsébet-utca 20. szám alatti lakósnőt elgázolták. Az asszony több súlyos — bár nem veszélyes sérülést szenvedett s a rendőrség ápolás végett a kórházba szállította. Breuer Adolf szintén kibukott a kocsiból, de csak csekélyebb sérüléseket szenvedett a megbokrosodott lovak által okozott baleset közben.

— **(A pécsi m. á. v. Olvasókör mulatsága)** cím alatt tegnapi számunkban megjelent közlemény módosítására illetékes körökből felkértünk: a mennyiben az estélyen közreműködött hölgyek nevei közül Pfeiffermann Szilvia kisasszonyé véletlenségből kimaradt. A kör vezetősége ez uton siet tévedését pótolni s kiemeli, hogy nevezett kisasszony közreműködése az est sikerét nagyban emelte, s a műsorban előforduló „Szózat-ot és „Boldog szerelem” operett részletet ő kísértte kiváló ügyességre valló gyönyörű zongorajátékával; azonkívül több darabbal is elragadta a jelen volt közönséget. Mindezekért a rendezőség Pfeiffermann Szilvia kisasszonynak legőszintébb köszönetét fejezi ki.

— **(Megharapta a kutya.)** Tegnap délután a Tettyén sétált többek társaságában Böke Margit, siklósi-utcai fiatal leány, kihez egyszerre egy kutya ugrott s a jobb kezefején megharapta. A kutyát, mely Szébényi Lajos, hegyalja-utca 36. szám alatti lakos kutyája, elfogták s állatorvosi megfigyelés végett kiszállították a gyepmesteri telepre. A megharapott leány sebeit az Irgalmasok kórházában égették ki.

— **(Lesülyedt járda.)** A tegnap esti esőzés folytán a Majláth-téren a Vadászúrt-korcsma előtt a járda lesülyedt. A rendőrség nyomában intézkedett a lesülyedt járda helyreállítása végett s azt ma a mérnöki hivatal meg is csináltatta.

— **(Football-trening.)** A Pécsi Athlétikai Club football versenyre készül, a mely verseny jövő hó 12-én lesz. Hogy Pécssett tartják-e meg a versenyt, vagy másutt, azt nem tudják biztosan. A siker érdekében mindenkor kedden és csütörtökön football játékot rendeznek. Így holnap délután öt órakor is tart a klub egy football-játékot a tornacsarnok melletti téren.

— **(A kereszt.)** Nagy port vert fel a közelmúltban a budapesti tudományegyetemen lejátszódtott kereszt affér. A közvélemény s a sajtó csak úgy két ellenséges táborra oszlott, mint az alma mater szenvedélyes ifjúsága. Bár az ország már napirendre tért a kérdés felett, a tudományegyetem falai közt nem szünetel a harc. Folytatják a küzdelmet szóval és irással. Brázovay Kálmán egy röpiratot bocsájtott ki az országba, melynek célja saját szavai szerint „eloszlatni az aggodalmakat és kételyeket, közös táborban látni az egész magyar ifjúságot, melynek egy részét furlang, hazugság és rosszakarat elszakított a többségtől s végre — megcáfolni az ifjúság önértéket mélyen sértő gyanúsításokat.” Ezzel valószínűleg nem fog még egy hamar befejeződni a kereszt-harc, sőt a küzdelem szélesebb mederben fog tovább hömpölyögni s a küzdelemben a társadalom mindnagyobb rétegeit

fogja belevonni. Vajjon kié leend a győzelem? . . .

— **(Sortüz.)** Ne méltóztassanak azt hinni, hogy ezalatt a tagadhatlanul sokat ígérő cím alatt valami falusi zendülés vagy csendőr brutálítás rejlik. Hála Istennek, mi baranyaiak rémségesen csendes nép vagyunk s derék csendőreink napimunkáját nem zavarjuk holmi nagyobb kellemetlenkedésekkel. — Mindössze annyi történt, hogy tegnap délután úgy két óra tájban hirtelen vészújuló fellegek torlódtak az égre, melyekből az is, ki nem tud a fellegekben olvasni, bátran kiolvashatta volna, hogy jégesőt is kapunk. Erre a kecségető kilátásra aztán, jónak látták a hegyek között foglalatostkodó szőlősgazdáink támadást intézni a felhők ellen s kezdetét vette a viharágyú-sortüzelés. Bár mondhatni, hogy a felhők jó darab ideig ellentálltak az erélyes támadásnak s mintegy válaszul hatalmas záport zuhogtattak a viharágyúk torkába, mégis annyit elértek szőlősgazdáink, hogy a fenyegetően fekete felhőket szétlővöldözték s hogy jégeső nem zavarta őket munkájukban.

— **(Egy szál virág miatt.)** Ha az erkőcsprédikátorok sorába óhajtottunk volna lépni, azzal kezdtük volna eme hírünket, hogy „az Isten nem ver bottal”, minek egyik eklatáns példája Kefés Márton, egy tizennégyéves suhanc, ki most a kórházban nyögi tört lábának fájdalmait. Akként történt a dolog, hogy Hermann István üröghi-völgyi jakos a közelmúltban különféle virágokat ültetett kertjébe, hol többek között igen szép jácintok is nyilottak. Ezek a virágok vonták magukra Kefés Márton figyelmét, ki ellenállhatlan vágyat érzett a virágok iránt. Miután más mód nem volt vágyainak kielégítésére, a tolvajlás sokat taposott mesgyéjére lépett s nekilátott megmászni a kert tekintélyes magasságu kerítését, eközben azonban oly szerencsétlenül csuszott le, hogy bal lábát bokáján felül eltörte. A poetikus tolvaj fájdalmas kiáltásaira előfutottak a házbeliék, kik aztán intézkedtek, hogy a szerencsétlenül járt fiút beszállítsák a kórházba.

— **(Vadászati jogok bérbeadása.)** Lapunk tegnapi esti számában, ugyanily cím alatt megírtuk, hogy Baranyavármegye négy községe: Tékes, Szalatnak, Váznok és Egerszeg bérbe adják vadászati jogukat. Mint ujabb értesülünk nem csak ezek, hanem a megye területén levő Varga, Sásd, Oroszló, Kis-Hajmás és Hörnyék községei is bérbeadják vadászati jogukat, még pedig mindannyian a folyó 1901. évi augusztus hó elsejétől kezdődő hat évi időtartamra. Az erre vonatkozó árlejtéseket a következő sorrendben tartják meg: április hó huszonharmadikán Varga községben, huszonötödikén Kis-Hajmás, huszonhatodikán Sásdon, huszonhetedikén Hörnyéken és huszonkilencedikén Oroszlón, mindentűt a községházán.

— **(Országos hírlapíró gyűlés Debrecenben.)** A vidéki hírlapírók országos nagygyűlésének programját most állították össze a debreceni hírlapírók. E szerint Pünkösöd első napján érkező vendégeket ünnepélyes fogadtatásban részesítik. Este ismerkedő estély lesz. Másnap, ünnep másodnapján délután féltizenegykor a hírlapíró szövetség igazgatósági, majd közvetlenül utána közgyűlése lesz. Délután 2 órakor Debrecen városa díszében ad a hírlapírók tiszteletére. Délután a

város nevezetességeit s a nagyerdei népünnepélyt tekintik meg. Másnap kirándulás lesz a Hortobágyra. Az ünnepségek rendezése ügyében a jövő hét során újabb értekezletre gyűlnek össze a hírlapírók.

— **(A pécsi könyvnyomdászok)** folyó évi május hó ötödikén tartandó estélyére már kibocsájtották a meghívókat. A rendezőség kérelme folytán közöljük, hogy azok, kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, ebbeli kérelmükkel bármely helybeli nyomdászhoz forduljanak. Egyszer-smind közölhetjük, hogy ez estélyen felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatni fognak, mi a meghívó szövegéből kimaradt.

— **(Hátba lőtte.)** Banusz József, komlói lakos látogatóban volt Ihász Károly nevű ismerősénél, a ki a flóbert-puskáját mutogatta neki időöltésből. Mikor Banusz eltávozott, Ihász kikisérvén, akkor is a kezében volt a puska, melynek rugója egyszerre az ajtóban megakadt s a fegyver elsülvén, Banuszt a lövés hátba találta. Szerencsére a meglőtt ember sebe nem veszélyes s így komolyabb következményei nem is lesznek a véletlen balesetnek.

— **(Persely-fosztogató.)** A lőcsi róm. kath. templomba egy délután a minap belopózott Gyurko Stipo nevű suhanc s a templomban ki se lévén, az ottani perselyt feltörte s ellopta a benne levő egy koronát kitevő aprópénzt. Tette azonban kitudódott s csakhamar elfogták; de már akkor a lopott pénzt elköltötte. Most a bíróság fog vele végezni.

— **(Asszonyok harca.)** Komló községben régi haragosa Illés Katalin, ottani lakosnő, Keresztes Katalinnak. A két Katalin a minap az utcán összetalálkozván, egymással szóharcba, majd tettelegesen verekedésbe elegyedett s e közben Illés Kata Keresztes Katát egy kővel úgy dobta fejbe, hogy az véresen esett össze s úgy locsolták fel a segítségére siető szomszédok. Illés Katalint feljelentették a bíróságnak.

— **(Leégett ház.)** Gilvánfa községben tűz volt a napokban. Kata József, ottani lakos háza padlásán támadt a tűz, mely az egész házat elpasztította. A tűz — mint a vizsgálat kiderítette — a kémény rosszassága folytán keletkezett.

— **(Hamis pénz.)** Szentlőrincen hamis huszfilléresek terjesztésére jött rá a hatóság. A nyomozás szálai Olasz községbe vezettek s egy olasz emberre alapos a gyanu, hogy hamis huszfilléresek és koronákat gyártott s azokat forgalomba hozta. Egyelőre azonban a gyanuba vett ember és bűntársai tagadnak s most folyik ellenük a további vizsgálat.

— **(Lőkötők.)** Korpás György, nagybudméri cigánytól a minap éjnek idején két lovat elhajtottak eddig ismeretlen tettesek. A nyomozás szerint a lőkötők Kisköszegen el akarták adni a lopott lovakat, de nem vette meg tőlük senki, mert nem volt járlatlevelük. Ugy tudják eddig, hogy a lőkötők kóborcigányok voltak, a kik Szlavonia felé szöktek a lopott lovakkal.

— **(Végzetes gyógyfűszedés.)** Özv. Fábriánkócs Istvánné, nagyllórián-utca 17. szám alatti lakos, ma délután felment a

Kardosutra s ott a Naschitz-fele szőlők feletti meredeken gyógyfüveket szedett. Egyszerre megcsuszott s beesett egy utmelyedésbe. A szőlőmunkások találtak rá s vitték fel a prés-házba. Az esetről értesített rendőrség a szerencsétlenül járt asszonyt, ki bal csipőjén szenvedett jelentékeny zuzódást, beszállította ápolás végett a városi kórházba.

— **(Erdőégés.)** A pécsi püspöki papnővelde tulajdonát képező egyházbéri erdőben a minap tűz támadt s négy holdnyi területen leégtek az ott levő fiatal fák és cserjék. A vizsgálat eddigi adatai szerint a tűz vigyázatlanság folytán keletkezett, a mennyiben egy pásztor tüzet rakott az erdőben s a szél a paraszt széthordván, így támadt a tűz.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálati képessége folyó hó 17-én reggel 9350 köbméter.

— **(Sertések között.)** Azt szokta mondani a közmondás, hogy a ki korpa közé keveredik, azt megeszik a disznók. A városon kívül történt, hogy *Agsovics* Tádé disznókat hajtott s vele szemközt jött *Prevec* Károly, tizenkét éves fiú, a ki éppen nem keveredett korpa közé, de a kit mégis fellökött az egyik göbe. A mint a fiú a földön feküdt, a sertések rögtön rátámadtak s összeharapdálták. *Agsovics* alig tudta megmenteni a szerencsétlen fiút, a kit aztán beszállították a kórházba.

— **(Mámorek némbere.)** Talán nincsen undorítóbb látvány annál, mint mikor egy asszony, legyen az bár néposztályok legalsóbbjából való, berug olyannyira, hogy magáról mit sem tud. Ilyenkor az asszony sokkal rosszabb a berugott férfinél s ocsmányabb az esztelen állatnál. *Misew* Rézi, kit ismerősei csak a részeges Rézi néberek szólítanak, ma reggel oly csunya módra volt berugva pálinkától, hogy az utcán megbotolva elesett s a földön tehetetlenül hentergett, nem tudott felkelni. Disztelen s botrányt okozó helyzetéből rendőrök emelték fel s beszállították a torony alá, a hol huszonnégy óra alatt tán sikerül nagyfokú mámorek kialudni.

— **(Jegyző-választás.)** Tolnavármege Fadd községe most választott jegyzőt. A jól jövedelmező állásért erős küzdelem folyt, négyen is versengtek érte s a község már napok óta nagy izgatottságban volt e miatt a választás miatt. Ezért *Rassovszky* Julián főszolgabíró a csendőrség megerősítését kérte, valamint egy egész huszár-századot kért a községbe. Az alispán eleget tett a főszolgabíró kívánságának, de nem volt szükség a fegyveres erőre, mert a főszolgabíró nem jelölte azt a pályázót, a kinek érdekében a legelkeseredettebb agitációt folytatták. Jegyzőnek *Linka* Károlyt választották meg, a ki eddig is helyettesítette a régi jegyzőt.

— **(A gazdag koldus.)** Mint megannyi más, ma már ez a paradoxon sem tartozik a ritkaságok közé, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy egy koldusembernek igen csekélyek az igényei, míg a jólélő emberek könnyőrelettségére épített foglalkozás aránylag elég jövedelmező. A napokban a megye területén levő egyik szomszédos községben egy *Kucora* János nevű hetvenöt éves koldus hunyt el, kit a község költségén kellett eltemetni szegénységénél fogva. Annál nagyobb

volt a közmeglepetés, midőn a koldus hitvány holmijának összetakarítása közben a földön heverő szalmazsákban egy kétszáz koronáról szóló és az elhunyt tulajdonát képezett takarékpénztári könyvet találtak, Miután *Kucora* végrendeletet nem hagyott hátra, valószínű, hogy a talált összeget, a temetési költség levonása után nyilvántartják a koldus netáni rokonainak jelentkezéséig.

— **(Okmány-lopás.)** Még az ősszel történt, hogy *Lemmer* Ádám lacsuki lakosnak elveszett több adóslevele. Most a napokban jelentette föl *Ruppert* Jánost, hogy az lopta el az adósleveleit. *Ruppert* tagad. A nyomozás folyik.

— **(A szegzárdi új apát.)** A király dr. *Steinberger* Ferenc, nagyvárad kanonokának a szegzárdi apátságot adományozta. Dr. *Steinberger* a legfiatalabb kanonok volt Nagyváradon, hol rövid idő alatt megnyerte a biborok szeretetét, paptársainak és a polgárságnak tiszteletét. Dr. *Steinberger* a katolikus tanügyi tanács elnöke volt és így a kath. tanügygel foglalkozva, annak egyik oszlopos tagjává emelkedett.

— **(Öngyilkos hadnagy.)** A fővárosban állomásozó 44-ik gyalogezred egyik fiatal hadnagya, *Stehlik* Ottomár az *Albrecht* laktanyában szíven lötte magát és szörnyet halt. Hír szerint nyomozó adósságok kergették halálba.

— **(Hivatalvesztésre ítélt jegyző.)** Szegzárdi levelezőnk írja, hogy a belügyminiszter *Szabó* Pál györi, tolnamegyei jegyzőt hivatalvesztésre ítélte. *Szabó* Pál jegyzőnek ügye már másfél éve húzódik, a kire az bizonyosodott be, hogy a község pénztárából 800 koronát elköltött. *Döry* Pál alispán *Szabó* először 60 korona bírságra ítélte, ezt azonban a jegyző ellenségei meglebebezték, így került az ügy a belügyminiszter elé, a ki hivatalától fosztotta meg.

— **(Elegáns urfi.)** *Battói* Mihály parasztgazda bejött ma a városba. A sziget külvárosi országúton aztán egy elegáns öltözötű, jól fésült fiatalember csatlakozott melléje s egyről-másról beszélgetett vele. Beszéd közben a fiatalember nagyon közel járt mindig melléje, de hát ő nem gyanakodott rája, örült, hogy oly barátságos iránta az az ur, a ki aztán a barátok templománál kezét szorítva vele, elvált tőle. Beérvén a piacra, szívtart akart venni a bácsika magának s mielőtt betért volna a trafikba, elő akarta szedni a pénzt, a melyet azonban sehol sem talált. Ekkor az agondolata támadt rögtön, hogy az a fiatal ur kizsebelte őt, elvívén magával a tizenkét forintnyi összeget, melyet még otthon zsebre vágott a gazda, hogy egyet-mást beszerezzen. Jelentette az esetet s most keresik az elegáns fiatalembert.

— **(A suszterlegény szerelme.)** *Jurák* Pál baáni születésű 32 éves suszterlegény, a ki a rózsá-utca 72.számú házban levő cipészműhelyben dolgozott, már hosszabb idő óta szerelmes *Pegharányi* Adél selmeci születésű 20 éves cselédleányba, a ki az Arany János utca 18. sz. alatt levő házban szolgál. A leány is viszonzta szerelmét, de a fiatal ember szülői sehogysem akartak házasságukba beleegyezni. *Jurák* erre többször levelet írt szülőinek, a mikor mindig fenyegetőzött, hogy az öregeket is, a leányt is, meg önmagát is elemészti. Tegnapelőtt délután a lányval sétálni ment s késő este kísérté haza. Tegnap reggel meg korán elment a leány lakása elé, s várakozott reá. Ez le is jött, s együtt haladtak ki az Arany János-utcán a Rudolf rakpartra. Itt aztán befordultak az Árpád utcába s annak 1. számú háza előtt *Jurák* revolvert rántott elő, s abból a mitsem gyanító leányra

négyszer rálőtt, csak az egyik golyó talált ne-mesebb részeket, a mitől a szerencsétlen leány elesett. Ezt látva *Jurák* maga ellen fordította a revolvert s mellébe lött. Ez a seb is könnyű természetű s valószínűleg mind a ketten fel-fognak gyógyulni. Az esetről értesítették a mentőket, a kik bekötötték sebeiket s mind a kettőjüket a Rókus-kórházba szállították. A kocsiban azután újra fellobbant a suszterlegény szerelme. Átnyalábolta a leányt, össze-vissza csókolta — a mit azután ez is visszonzott. Pár nap alatt mind a kettő felépül sebeiből.

— **(A kedélyes udvardiak.)** Az a bizonyos kedélyesség, melylyel a falusi emberek, nem törődve a »közrend« és »közbiztonság« fogalmaival, sem a szomszédok érdekeivel, saját kedvtelésüknek hódolnak, átragadt már az udvardiakra is, hol a legények egy idő óta szokásba vették, hogy akár nappal is lövöldöznek az utcán. A község lakói panaszt emeltek az előjárásnál, mely megindította ez ügyben a nyomozást s ennek során a hatóság embereinek sikerült a furcsa paszszíju legényeket: *Tandics* János, *Iveszics* György, *Bozsánovits* Márkó, *Krupics* Pávó, *Piring* János, *Kadisa* Pál, *Horváth* Mátvás, *Kutyerác* István, *Vochner* Mátyás, *Iveszics* Tamás és *Kutivác* György személyében kinyomozni, kiknek különböző fegyvereit elkobozták, őket magukat pedig feljelentették.

— **(Asszonyszöktető kocsislegény.)** Nem is oly rég azt találta mondani egy a társadalommal mélyebben foglalkozó akadémikus, hogy a felsőbb körökben divatját multa társadalmi hibák leszűrődnek a nép közé, hol ezeket a viseltebb dolgokat, mint ujakat, fonák cicomának rakják magukra a nép fiai. S ennek az akadémikusnak — ugy-látszik — véletlenül igaza volt, mert a felsőbb körökben már divatját multa az asszonyszöktetés azóta, hogy rájöttek, miszerint igen közel lehet egymáshoz két ember koponyája, anélkül, hogy az egyik tudná, mit gondol a másik. Így hát békésen egymás mellett éldegélnek: a feleség, a férj — no meg a házibarát. — Az alsóbb néposztály-nál azonban adnak még valamit a »Külsőségek« is s így ha valamelyik legény szívében bűnös vágy támad a felebarátja »ökre, juha, szamara, vagy egyéb jószágá« iránt, hát kapja magát és megszőkteti az asszonyt, hogy ne is hallják, mit beszél róluk a legveszedelme-sebb »remete csengetyűje«, a falu szája. Így tett a napokban *Honszics* János kocsis legény is, ki megszőktette a gazdája szemrevaló feleségét. A szerelmi kettős eme békés megoldásába azonban nem egyezett bele a gazda, hanem jelentést tett az esetről a hatóság embereinek, kik nyomozást indítottak a megszőktető szerelmesek után. Pedig kár a fáradságért. . . . Ámor isten nem az a legény, aki megijed a csendőrszuronytól, aztán meg kár is elválasztani azt, a mi egymásnak való!

— **(A tréfálkozó április.)** Poéták, költők és kötetlen beszédekben egytől-egyig régen megegyeztek már abban, hogy április a legszesélyesebb hónapja az esztendőnek. Képletes hasonlattal élve, amolyan siheder gyerekek vehetjük ökelmét, akinek az eszejárása minden pillanatban más más irányba terelődik. Szelesen köszöntött ránk, elárasztva bennünket az elődjétől, márciustól még örökre vett hideggel. A bokrok alatt szerénykedő ibolyák nem merték kinyitni a szemüket s csöndesen álmodtak tovább is tavaszról, szép derült, virágos tavaszi napokról. Április urfi látva eme meghunyászkodást, fordított egyet

a köpenyegjén. Maga is megsajnálta az ibolyákat s könnyezésbe kezdett. S az ég firmamentumát egyszerre csak fekete posztóval szegték be a felhők. Hullott az eső, nőtt a sár s paraplé alatt és kalucs niban jártak a kisasszonyok. Ez az állapot sem tartott sokáig. A felhőket áttörte a napsugár, s langyos, édes melegséggel árasztotta el a földet. Az ibolyák ekkor már kimerészkedtek a napfényre, s a gavallérok gomblyukában itt is, ott is ez a szelid kék virág viritott. De nem csak ezeket csalta elő a napfény. Magához édesgette az árvácskákat és a nárcisokat is. És a mikor ezek már mind teljes pompázásnak indultak s már-már az omlófürtű orgonavirágok jövetelét lestük, megint gondolt egyet április, s lefujt napfénynek és melegnek egyszerre. Tegnap valami északhoni barátjával szövetkezett s egyszerre erős, hideg októberre vedlett át. Hogy még miként tréfálja meg az emberiséget, azt egyelőre nem tudhatni, de áliandóságában egy szikrányit se hiszünk.

— **(Tizenkilenc év múlva.)** Oly furcsa história, annyit mosolyogtunk rajta, hogy mire megírásra került a sor, elfelejtettük a szereplők neveit. Már pedig ez fontos az igazsághoz; nélküle alig hiszik el, pedig ez az eset anélkül nem valami hihető. Volt egyszer egy asszony, a ki az esküvő után tizenkilenc évvel szeretett az urába s addig senkit sem szeretett... Tizenkilenc évvel ezelőtt az anyóka bájos fiatal leány volt, a ki férjhez ment szerelem nélkül. Semmi csodálandó sincs benne, hogy az esküvő után két héttel megint szüleinél termett azzal a fogadalommal, hogy az urához ugyan vissza nem tér többet. Éltek külön két városban, talán két külön megyében is. Majd találkoztak megint a bíróság előtt. Ugy esett a dolog, hogy férjem uram érezni kezdte egy oldalborda hiányát. Az öregség nagyon ellágyítja a szíveket, az apóka szíve is ellágyult valaki iránt s egyszerre nehéznek találta a távolról hozzafűzött régi oldalbordát. Elhatározta, hogy felszereli ujjal, aki mellette lészen. Beadta a válókeresetét s annak tárgyalására a feleségét is megidéztek. Régen nem látták egymást, de talán most szebbnek találta mindenik a másikat? Pedig az apóka kopaszodik, az anyóka haja pedig szürke már. Elég az hozzá, hogy a találkozásnál egy darabig csak néztek egymást meghatottan, aztán egymás karjaiba borultak sírva:

— Én édes szerelmem!

Most pedig kezdődik a harmadik mézeshét, tizenkilenc évvel a második után.

Művészet, irodalom.

○ **Színészeink Brassóban.** Özv. *Tissay* Dezsóné színtársulata a múlt héten a „Cigánybáró”-val kezdte meg Brassóban előadásainak sorozatát. *Csurgay* Adél Saffi szerepében egy csapásra meghódította a közönséget, mely szünni nem akaró tapsokkal hódolt a művésznőnek. *Staud* Margit, a *Szekula* Sárika helyére szerződött új énekesnő is tetszett. *Arzena* szerepében s a „Brassói Lapok” ítélete szerint benne a társulat jó énekesnőt nyert. Bemutatta a társulat *Ocskay* brigadéroszt is, melyről a „Brassói Lapok” következőképpen ír: „A remek színmű nálunk is nagy tetszést szült. Ebben azonban a színmű kiváló voltán kívül a *Tiszayné* színészeinek is részük van. A bemutató előadást a társulat intelligens képzettségű, temperamentumos művezetője, *Nádasy* rendezte; a szerepek jó kezekben voltak s így a nagy hatás érthető. *Ocskay* hatalmas szerepében *Thury* Elemér mutatkozott be. Ez a fiatal színész meg van áldva az

égtől mindennel, a mi őt nagy színészszé teheti. Férfias megjelenése, szép alakja, érces hangja, nagy alakító képessége egyenlő mértékben és arányosan van kifejlődve nála. Az érzések, indulatok, szenvedélyek tombolásának művészi tud kifejezést adni s általában véve nagy mestere a lelki állapotok megjatszásának. Különösen jól viselte magát a II. felvonás első és második színében s az utolsó felvonásban. *G. Miklósi* Iona (*Tisza* Iona) művészetének legjavával járult a szép sikerhez. A palóc szerepében *Nádasy* igen ügyes alakítást produkált, *Dili* (*Szirmay* Olga) jó volt. *Delli* (*Ocskay* Sándor) ügyesen bevált. *Vágó* Béla (*Szörényi*) és *Kozma* Pista (*Tarics*) pedig valósággal remekeltek hálás, de nehéz szerepükben. *Messey* (*Ozorócy*) ügyes volt s a fiatal kezdő *Fekete* J. (*Pyber*) is elismerésre méltóan állotta meg helyét. — *Összjáték*, *diszletek*, *ruhák* kifogástalanok és jó benyomást keltők voltak; a bemutató általában véve óriási hatást, tesztést aratott. Ma *Gergely* Gizella mutatkozott be a „Három pár cipő”-ben, pénteken pedig *T. Csige* Böske lép fel először „*Romeo és Juliá*”-ban.

○ **A „Közegészségügyi Kalauz”** hazánk egyetlen közegészségügyi lapját a belügyminiszter ó nagyméltósága 1901. 4227. sz. a. az összes törvényhatóságok figyelmébe ajánlotta; megengedte, hogy a községek előfizetési árát számadásukba fölvehessék (a városi községi s körorvosok részére) — s elrendelte, hogy az orvosi nyilvános pályázatok a „Közegészségügyi Kalauz”-ban közzé tétessenek. Kiadóhivatal; Budapest, IX., Soroksári-utca 63. sz. — Előfizetési ár 12 korona. Ajánljuk a lapot az érdekelt községek és orvosok figyelmébe.

○ **Siklós jelene.** E cím alatt *Rédei* Károly siklói polg. iskolai igazgató művet írt, mely a husvétünnepre jelent meg. A mű bevezető részében — az előszó után — a szerző főispánunknak 1897-ben történt siklói látogatásáról emlékezik meg, majd pedig röviden leírja a siklói vár történetét. Ezután áttér Siklós jelen állapotának és viszonyainak leírására. A csinos kiállítású mű ára 1 kor. A mű a szerző sajátja.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel.

1901. április 17. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 10.8 súlyedő
Hőmérsék = 17.9 °C.
 > maximuma: 19.1 °C. } tegnapi.
 > minimuma: 6.5 °C. }
 Páranomás: 4.2 mm.
 Relatív nedvesség: 36. %
 Felhőzet: 6¹ Cirr. NW.
 Szélirány s erő: S. W. 2. — Harmatp. — 0.2 °C.
 Csapadék 24 órai: 7.6 mm. ○
 Száraz, fél derült, i. v. kevés csapadék,
 Dr. Özire.

Törvénykezés.

§ **Maga ügyében bíró.** *Kocsis* István, kiskozári hegyőri régi haragosa volt *Tóth* Sándor ugyanottani szőlősgazdának s rég táplált boszúérzetét kitöltötte rajta. 1900. évi szept. hó 15-én késő este ment hazafelé *Tóth* Sándor a szőlőjéből, a mikor szembe jön vele *Kocsis* István, a ki megszólítja s rögtön a nála levő fegyverrel úgy vágta fejbe őt, hogy a fegyver eltört s fején nyolc napon gyógyuló sérülést ejtett. A pécsi kir. járásbírósa önvédelem címén felmentette *Kocsis* Istvánt, de a királyi törvényszék az önvédelmet nem látta beigazoltnak s ezért *Kocsis* Istvánt 14 napi fogházra s 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

T a n ü g y.

(A kik nem akarnak fizetni. A mióta általánossá vált a „hitel” fogalma, az emberek százazrei sokkal kellemesebbnek találják azt, ha hitelbe vásárolhatnak, mintha a megvett portékaért készpénzt kellene adniok, mert elvégre is adósnak maradni körülmények között nem okoz akkora fejtörést, mint például a pénzszerzés. Eme kereskedelmi izü eszme-futtatásunk pedig akként került bele, a „Tanügy” komoly rovatába, mert a hitel feltalálása óta lehet: cipőt, kezttyüt, nadrágot, házat s telket vásárolni hitelbe, de hitelbe tanítani aligha lehet. A derék *csepelyiek* pedig a hitelnek eme, eddig szinezetlen válfaját akarták meghonosítani, mi legalább abból is kitünik, hogy tanítójuk, *Szigeti* Károly az iránt nyújtott be kérvényt a baranyamegyei kir. tanfelügyelőséghez, hogy méltóztassanak a tanítói fizetés kiutalása tárgyában intézkedni. Igaz, hogy a *csepelyiek* potom kétszáznegyvenhat korona és 74 fillérrel tartoznak a tanítónak, de az elvégre is elég nagy összeg arra, hogy szüksége legyen rá egy falusi tanítónak, ki nem azért fáradt, hogy nála hitelbe taníttassanak.

T Á V I R A T O K.

— **Tél a tavaszban.** A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kassán és környékén az éjjel óta erősen havaz.

— **A búrok alkonya.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Praetoriából jelentik, hogy *Celliers*, búr tábornok kiról tévesen jelentették, hogy elesett, — megadta magát az angoloknak.

— **Huszonhat bányász halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Johannesburgban egy bányában ma elszakadt egy szállítókas kötele. *Huszonhat bányász a mélységbe zuhanva szörnyet halt.*

— **Letartóztatott nemzetközi szélhámos.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A bécsi rendőrség ma letartóztatott egy *Guettler* nevű nemzetközi szélhámost. ki Pozsonyban, Délmagyarországon és Bécsben számos nagy csalást követett el. Kihallgatás után átkísérték a tartományi törvényszékhez.

— **Köszönet a műszaki doktorátusért.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti műegyetemi Tanács ma testületileg tiszteltgett *Wlassics* Gyula kultuszminiszternél, megköszönve a műszaki doktorátus ügyében kifejtett sikeres tevékenységét.

— **A reformátusok konventjéből.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az ev. reform. egyetemes konvent Budapesten délelőtt tíz órakor megkezdte tanácskozásait a *Lónyay* utcai gimnázium disztermében. A konventen megjelentek az összes kerületek kiküldöttjei. A konventen *Kun* Bertalan püspök és *Tisza* Kálmán elnökölték. A szakbizottságok megalakulása után megválasztották a bíróságokat; majd elfogadták a költségvetést. Azután a segélykérvényeket tárgyalták s *Tisza* Kálmán indítványára a konvent

elhatározta, hogy a szlavonai lelkészeket segíyezi s a segélyösszeg megállapítására utasította a bizottságot. Végül áttértek a kongrua segély kiosztásának tárgyalására.

— **A német trónörökös Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A német trónörökös ma megjelent a katonai lovaglőiskolában, hol *Ferenc-Ferdinánd* főherceg fogadta. A német trónörökös azután a német nagykövetségre ment, hol tiszteletére reggeli volt.

— **Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket** hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadó hivatal

A közönség köréből.

A budaivárosi állomás és a tanács.

Mínt hogy a keleti városrész a budai külvárosi vasuti állomásban nagyon csalatkozott, a városrész iparosai és kereskedői kimutatták, hogy 1898. évben hány vasuti fuvarlevelet kaptak és állították ki ebből kitűnt, hogy 70 ügylél teheráru forgalma 30 000, mond: harminc ezer darabot tett ki, a mit a közelfekvő külvárosi állomáson adhattak volna fel, illetve vehettek volna át, ha ez teheráruforgalomra is be lenne rendezve. Manapság csak egy bírja ki a versenyt az iparos és kereskedő, ha áruit olcsón továbbíthatja, vagy kaphatja kézhez, de a keleti városrész iparosai és kereskedői az előttük fekvő külvárosi állomás dacára a nagy pályaudvarra vannak utalva, a mi ennek távolsága folytán nagy idővesztéssel jár, miután ott fél napokat is kell tölteni, míg az áru feladást, vagy kiváltást elvégezhetik.

Ezt a panaszukat benyújtották az érdekeltek a város tanácsához, hogy eszközölje ki annak orvoslását, mivel a város közgyűlése amaz ígéret folytán szavazta meg a 49.000 ezer forint a külvárosi állomásra, hogy az áru fel- és leadásra is be lesz rendezve, és tényleg olyan állomást kaptunk, a milyennel még az utolsó falu sem lehetne megelégedve. Ez a beadvány azonban soha a közgyűlés színe elé nem került, a miért is 1900. év április elején új kérvény ment a tekintetes Tanácshoz 100 aláírással ellátva, a melyben a főnti vizsás állapotok még újabb adatokkal is meglettek világítva s ki lett mutatva, hogy 1899. évben a személy forgalom is 100.000, mond: százezer utason fölül volt a külvárosi állomáson s ezt a nagy személy forgalmat abban a pár négyszögmeternyi oduban kellett lebonyolítani, melyet 1-ső, 2-od és 3-ad osztályu váróteremnek neveznek úgy, hogy legtöbbször az idő viszontagságainak kitéve a szabadban kénytelenek várakozni a nem ritkán késlekedő vonatokra s ezzel egészségüket is veszélyeztetik.

Ezzel egyidejűleg be lett nyújtva ez a kérvény a keresk. és iparkamarához, a hol tárgyalatott és az a határozat hozatott, hogy a kamara a városi hatósággal karöltve fogja a bajok orvoslását sürgetni.

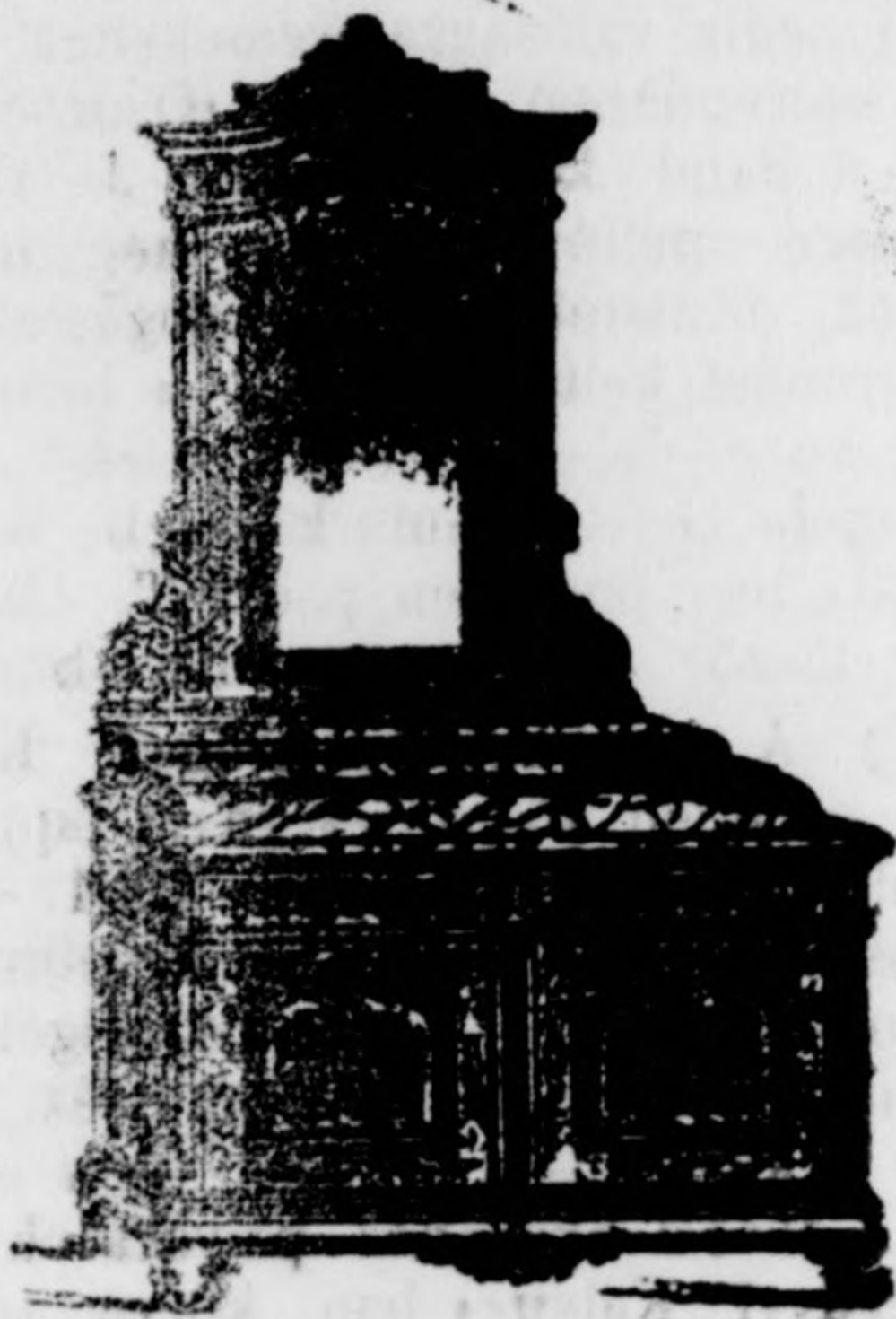
Azóta elmúlt egy esztendő, a városi bizottság sok közgyűlést tartott, de a budai városi iparosok és kereskedők kérvénye még nem lett előterjesztve, hanem még mindig a boldogok álmát aluszsza a tanácsnál 16.088. iktatói szám alatt. Ez már egy kissé tulmegy a torony alatt megszokott fontolva haladás határan is s bizony a kérvényező polgárok semmibe vevésének színezetével bír. Ezért fordulok a nyilvánossághoz, talán ez képes lesz

megrekedt kérvényünket kiásni abból a kátyuból, a melybe a nemes Tanács már egy éve beterele.

Egy a száz közül.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Diványok és ottománok

32 rugó erősségben kaphatók minden elfogadható árért a raktáromon levő készletből.

Demini F.

kárpitos és diszítő

FERENCIEK-BAZÁRJA.

Ezen alkalommal közhírré teszi, hogy **Klimó-utca 12. számú**

háza eladó.

Egy első-rangu,

népszerű biztosító társaság előnyös feltételek mellett,

képviselőket, utazókat és ügynököket

keres.

Ajánlatok: „151. Postafiók Budapest” címre küldendők.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint eddig **Ferenciek-utca 37. számú házban levő**

gyógyszertáramat

mai nappal **Szigeti-országut 1. sz. házba helyeztem át.**

Tisztelettel

Göbel Kálmán,

gyógyszertár tulajdonos.

SANITAS!

SANITAS!

SANITAS!

CSIHÁLEK SÁNDOR

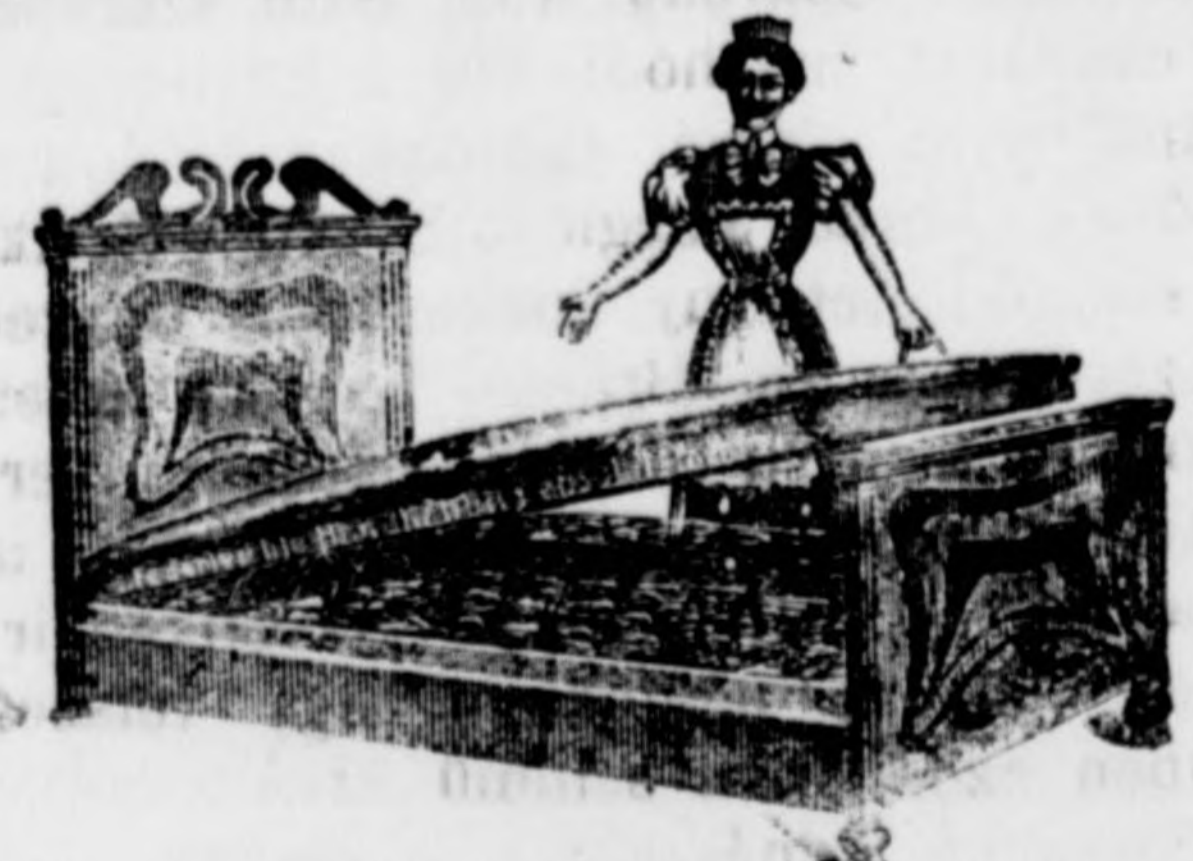
kárpitos és diszítő,

PÉCSETT, Király-utca 34. sz.

A **Sanitas Higieniai szédszedhető ruganymadrac** egyedül készítője ajánlja ezen matracokat, melyek a legelőbb kultúrállamokban epp így Magyar- és Németországban törvényesen védve vannak. Különösen szállodákban, kórházakban és családok figyelmébe.

Továbbá kárpitos és diszítő műhelyét és nagyvalasztéku raktárát kárpitozott butorokban.

Javítások, ugyoba-mint sz kárpitozások a legjutányosabb árakért elfogadtnak.

Könnyű kezelés.

Az elismert legjobb első pécsi moly ellen biztosító és ruhaóvó intézet

alkalmat nyújt a n. é. közönségnek, hogy télen használt

ruháit, bundát, szőrmeárut stb.

nyáron át a leggondosabb ápolás által mindennemű károk ellen csekély díjazás mellett, megvédje.

A ruhák kívánatra elhozatnak és az elismervény ellenében vissza is küldetnek.

A midőn még a n. é. közönségnek szives tudomására adom, hogy az összes nálam lévő ruhaneműek az első magyar általános Biztosító-társaságnál az elmúlt idényben 35.000 koronára biztosítva voltak, maradtam magam b. figyelmébe ajánlva, kiváló tisztelettel

MANDL ÁRMIN

szücs-üzlete és ruhaóvó-intézete

Irgalmasok-utca.

A mélyen tisztelt hölgy-közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Kis-Flórián-utca 5. szám** alatt

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legelegánsabb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt Párisban Madame Briolle-nél (Versaill, boulevard Sebastopol), Bécsben Madame Spitzer-nél, Budapesten Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, Brassóban László M. L. és Társa cégnél, Drezdában az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után 15 frt.

Minden tanuló hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu ruhák és kabátok elkészítését a legelegánsabb kivitelben.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

Hirdetések a hirdetésbélyeg megszűnése folytán jutányosan felvétetnek a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos Erreth János úr, Pécs város elsőrendű bortermelője kitűnő minőségű, saját termésű

† pécsi hegyi borainak †

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat mindig friss töltésben palackozva, kívánatra hordokban is — hamisítatlan minőségért kezeskedve — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van cserencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1893. évbéli fehér asztali bor literje 52 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,

palackja (0.7 l.) 70 kr.

Arak palackokkal együtt értendők. Palackok 7 kr. értékben visszavétetnek.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése

PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőség.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Piacsek Károly

czég sirkő- és kőfaragó-üzletét átvettem és azt a fenti czég alatt változatlanul tovább vezetem.

Egyszersmind értesítem a n. é. közönséget, hogy egyedüli törekvésem lesz a cég jó hírnevét továbbra is fenntartani és a t. vevőimet minden tekintetben kielégíteni.

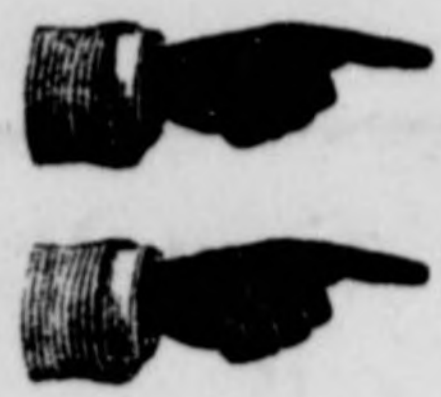
Elvállalok mindennemű e szakmába vágó épület-munkákat, továbbá sirkővek készítését, a legegyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig

a legjutányosabb árakért.

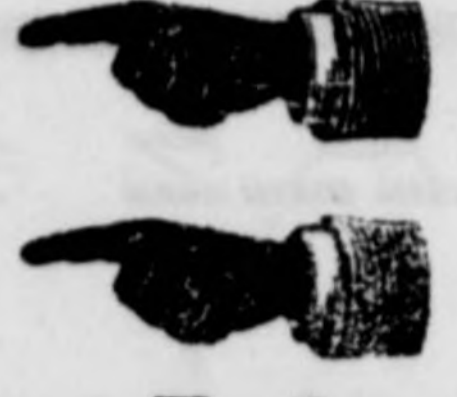
A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Piacsek Jenő.

Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Csak egy nap

Pécsett, kedden, április 23-án **2 előadás,**
délután 2 és este 1/2 8 órakor

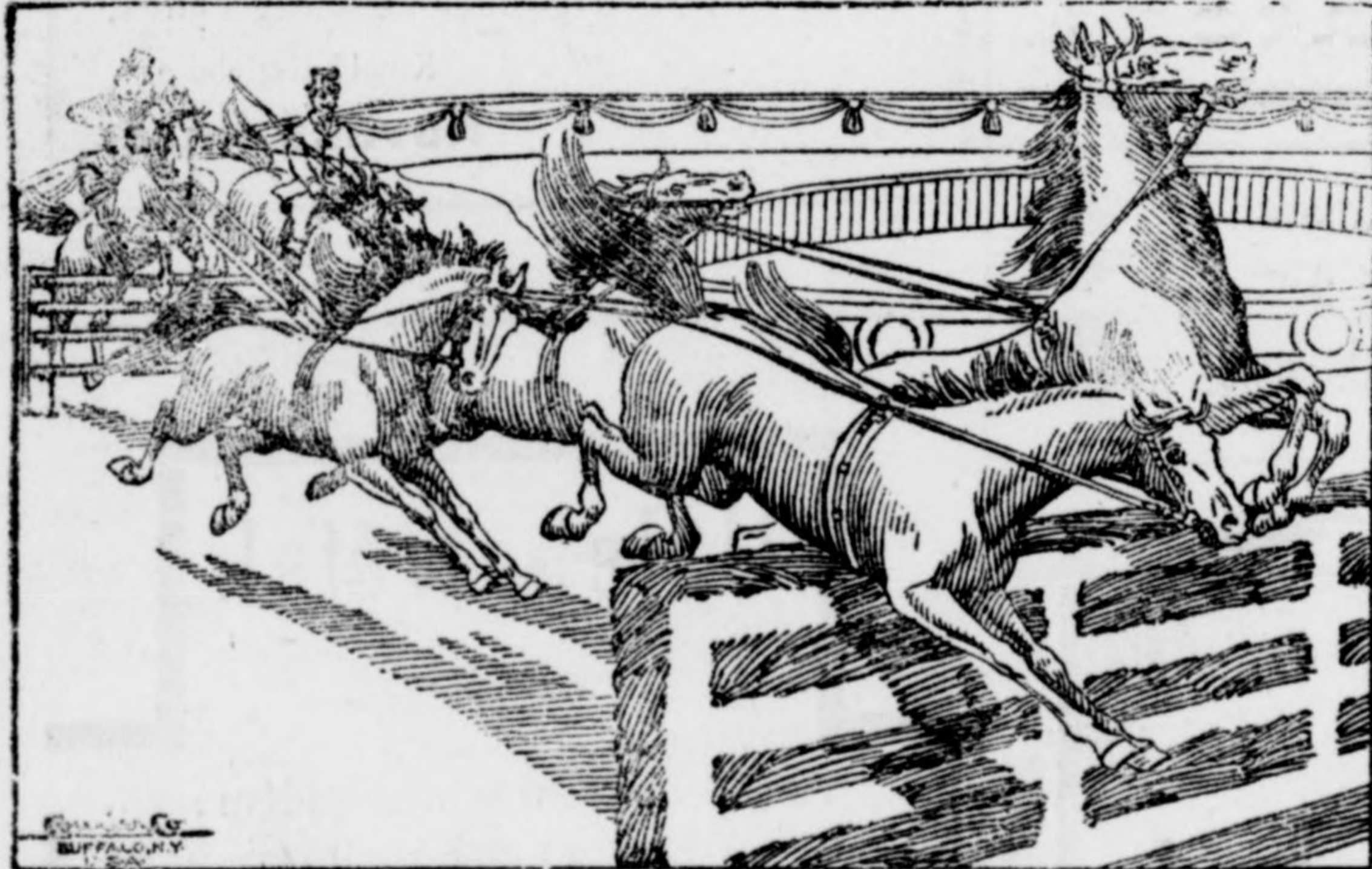
BARNUM & BAILEY. A világ legnagyobb látványossága a vásártéren.

**Óriási
amerikai mulatóhely
50 év óta Amerika büszkessége
jelenleg a Continsen körutazást tesz.**

67 óriási, saját külön e célra épített vasuti kocsijával, mely **4 teljes vonatot képez. A teljes »Ensemble« 12 hatalmas sátor pavilonban lesz kiállítva,** melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este 1/2 8 órakor. A megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalma legyen az élő csodaembereket, a három elefánt csordát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemuta-

tott mutatványok mindegyik egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva.

Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság. 3 nagy lovas mutatvány bemutatására szolgáló »Manège«-ban, 2 hatalmas szinpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási terjedelmű légtornászati térséggel,

egy egész állatsereglet, idomított vad-állatokkal

Mindenféle fajtájú versenyfuttatás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért recordok megdöntésére.

70 gyönyörű lónak egy »Manège«-ban való elővezetése, 400 kitüntetett lónak kiállítása, 3 csorda legkitünőbbben idomított elefántnak, 3 porondon egyidőben való elővezetése, 20 nemzetközi némajátékos bohóc. Egy igazi világkiállítás modern látnivalókkal. Cirkusz. Hippodrom. Allatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy, majdnem végnélküli sorozata a legújabb produkcióknak, merész, félelmet megvető mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülések fekvése szerint:

Belépés-ülő-helylyel 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fentartott-hely 5 kor., páholy-szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók. 10 éven aluli gyermek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felét fizetik, elővétel csakis az 5 és 6 kor. helyre, az előadás napján, a jegyárúsitóknál szintén kaphatók.

Fischer Henrik — Király-utca 2 — Csak április 23-án.

Egy belépő-jegy az összes hirdetett látnivalókhoz és egy ülő helyre érvényes.